

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 30 юни 2021 г.
(OR. en)

2020/0036 (COD)
LEX 2110

PE-CONS 27/1/21
REV 1

CLIMA 84
ENV 259
ENER 140
CODEC 590

**РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
ЗА СЪЗДАВАНЕ НА РАМКата ЗА ПОСТИГАНЕ НА НЕУТРАЛНОСТ ПО ОТНОШЕНИЕ
НА КЛИМАТА И ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА РЕГЛАМЕНТИ (ЕО) № 401/2009 И (ЕС) 2018/1999
(ЕВРОПЕЙСКИ ЗАКОН ЗА КЛИМАТА)**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 30 юни 2021 година

**за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на
климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999
(Европейски закон за климата)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С 364, 28.10.2020 г., стр. 143 и ОВ С 10, 11.1.2021 г., стр. 69.

² ОВ С 324, 1.10.2020 г., стр. 58.

³ Позиция на Европейския парламент от 24 юни 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 28 юни 2021 г.

като имат предвид, че:

- (1) Изменението на климата представлява екзистенциална заплаха, която изисква още по-голяма амбиция и активизиране на действията в областта на климата от страна на Съюза и на държавите членки. Съюзът е решен да положи повече усилия с цел да се справи с изменението на климата и да осигури изпълнението на Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“)¹, като се ръководи от неговите принципи и се опира на най-добрите налични научни познания в контекста на дългосрочната цел на Парижкото споразумение по отношение на температурата.
- (2) В своето съобщение от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (наричано по-нататък „Европейският зелен пакт“), Комисията определи нова стратегия за растеж, която има за цел превръщането на Съюза в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика, в която през 2050 г. няма да има нетни емисии на парникови газове и икономическият растеж не зависи от използването на ресурси. Европейският зелен пакт също така има за цел опазването, съхранението и увеличаването на природния капитал на Съюза, както и защитата на здравето и благосъстоянието на гражданите от свързани с околната среда рискове и въздействия. Същевременно този преход трябва да бъде справедлив и приобщаващ, като не се пренебрегва никой.

¹ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

- (3) В Специалния си доклад от 2018 г. за въздействието на глобалното затопляне с 1,5 °C над нивата от прединдустриалния период и свързаните с него траектории на емисиите на парникови газове в световен мащаб в контекста на засилването на глобалния отговор на опасността от изменението на климата, укрепването на устойчивото развитие и на усилията за изкореняване на бедността, Междуправителственият комитет по изменения на климата (МКИК) представя солидна научна основа за справяне с изменението на климата и показва необходимостта от бързо активизиране на действията в областта на климата и от продължаване на прехода към неутрална по отношение на климата икономика. Посоченият доклад потвърждава, че емисиите на парникови газове трябва спешно да се намалят и че изменението на климата трябва да бъде ограничено до 1,5°C, по-специално за да се намали вероятността от екстремни метеорологични събития и от достигане на точка на необратимост. В доклада си за 2019 г. за глобална оценка на биоразнообразието и екосистемните услуги Междуправителствената научно-политическа платформа за биологичното разнообразие и екосистемните услуги (IPBES) разкрива намаляването на биологичното разнообразие в световен мащаб като третият най-важен фактор за загубата на биологично разнообразие е изменението на климата.
- (4) Определянето на дългосрочна цел ще има решаващ принос за икономическите и обществените промени, висококачествената заетост, устойчивия растеж и постигането на целите на ООН за устойчиво развитие, както и към постигането на дългосрочната цел по отношение на температурата, заложена в Парижкото споразумение, по справедлив, социално балансиран, честен и разходоефективен начин.

- (5) Необходимо е да се предприемат мерки във връзка с нарастващите рискове за здравето, свързани с климата, включително по-честите и интензивни горещини, горски пожари и наводнения, заплахите за безопасността и сигурността на храните и водата, както и появата и разпространението на инфекциозни болести. Както беше оповестено в съобщението ѝ от 24 февруари 2021 г., озаглавено „Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа – новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“, Комисията създаде Европейска обсерватория за климата и здравето в рамките на Европейската платформа за адаптиране към изменението на климата (Climate-ADAPT) с цел по-добро разбиране, предвиждане и свеждане до минимум на заплахите за здравето, причинени от изменението на климата.
- (6) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 37 от нея, с който се цели да се насърчи включването в политиките на Съюза на високо равнище на опазване на околната среда и подобряване на нейното качество в съответствие с принципа на устойчиво развитие.

- (7) Действията в областта на климата следва да предоставят възможност на всички сектори на икономиката на Съюза да спомогнат за обезпечаване на водещата роля на промишлеността в иновациите в световен мащаб. Благодарение на регулаторната уредба на Съюза и усилията на промишлеността е възможно икономическият растеж да не се свързва с емисиите на парникови газове. Например между 1990 г. и 2019 г. емисиите на парникови газове на Съюза бяха намалени с 24%, а през същия този период икономиката отбеляза растеж от 60%. Без да се засягат обвързващите законодателни актове и други инициативи, приети на равнището на Съюза, всички сектори на икономиката – включително енергетиката, промишлеността, транспортът, отоплението и охлаждането и сградният сектор, селското стопанство, отпадъците и земеползването, промените в земеползването и горското стопанство, независимо дали тези сектори са обхванати от системата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза (наричана по-нататък „СТЕ на ЕС“) – следва да допринасят за постигането на неутралност по отношение на климата в рамките на Съюза до 2050 г. За да стимулира участието на всички икономически субекти, Комисията следва да улесни специфичните секторни диалози и партньорства в областта на климата, като обедини основните заинтересовани лица по приобщаващ и представителен начин, за да насърчи самите сектори да изготвят индикативни доброволни пътни карти и да планират прехода си към постигане на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата до 2050 г. Тези пътни карти биха могли да имат ценен принос, като подпомогнат секторите при планирането на необходимите инвестиции за прехода към неутрална по отношение на климата икономика, и биха могли също така да послужат за засилване на секторната ангажираност в търсенето на неутрални по отношение на климата решения. Тези пътни карти биха могли също така да допълнят съществуващите инициативи, включително Европейския алианс за акумулаторните батерии и Европейския алианс за чист водород, които насърчават промишленото сътрудничество в прехода към неутралност по отношение на климата.

- (8) В член 2, параграф 1, буква а) от Парижкото споразумение е определена дългосрочна цел по отношение на температурата, като то има за цел да укрепва глобалния отговор на заплахата от изменението на климата чрез повишване на способността за адаптиране към неблагоприятните последици от изменението на климата, както е предвидено в член 2, параграф 1, буква б) от него, и чрез привеждане на капиталовите потоци в съответствие с целта за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на климатичните изменения развитие, както е предвидено в член 2, параграф 1, буква в) от него. В качеството си на обща рамка за приноса на Съюза към Парижкото споразумение настоящият регламент следва да гарантира, че както Съюзът, така и държавите членки допринасят за глобалния отговор на изменението на климата, както е предвидено в Парижкото споразумение.
- (9) Действията в областта на климата от страна на Съюза и на държавите членки имат за цел да защитят хората и планетата, благосъстоянието, просперитета, икономиката, здравето, продоволствените системи, целостта на екосистемите и на биологичното разнообразие от заплахата от изменението на климата, в контекста на програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и в стремежа за постигане на целите на Парижкото споразумение, както и да увеличат максимално просперитета на планетата, да засилят устойчивостта и да намалят уязвимостта на обществото към изменението на климата. Предвид това действията на Съюза и на държавите членки следва да се ръководят от принципите на предпазните мерки и „замърсителят плаща“, установени в Договора за функционирането на Европейския съюз, като се вземат предвид и принципът на Енергийния съюз за поставяне на енергийната ефективност на първо място и принципът за ненанасяне на вреди на Европейския зелен пакт.

- (10) Постигането на неутралност по отношение на климата следва да изисква принос от всички икономически сектори, чиито емисии или поглъщания на парникови газове са уредени от правото на Съюза.
- (11) Предвид важната роля на производството и потреблението на енергия за равнището на емисиите на парникови газове особено важно е да се гарантира осъществяването на преход към безопасна, устойчива, финансово достъпна и сигурна енергийна система, която се базира на използването на възобновяеми енергийни източници, наличието на добре функциониращ вътрешен енергиен пазар и подобряването на енергийната ефективност, като същевременно се намалява енергийната бедност. Цифровата трансформация, технологичните иновации и научноизследователската и развойната дейност също са важна движеща сила за постигането на целта за неутралност по отношение на климата.

- (12) Съюзът въведе регулаторна рамка за постигане на целта за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г., която беше приета през 2014 г. преди влизането в сила на Парижкото споразумение. Законодателството за изпълнение на тази цел се състои *inter alia* от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹, с която се установява системата на ЕС за търговия с емисии, Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета², с който бяха въведени национални цели за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г., и Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета³, с който от държавите членки се изисква да балансират емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство.
- (13) СТЕ на ЕС е крайъгълен камък на политиката на Съюза в областта на климата и е неин ключов инструмент за разходоефективно намаляване на емисиите на парникови газове.

¹ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

² Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021 – 2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

³ Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1).

- (14) В съобщението си от 28 ноември 2018 г., озаглавено „Чиста планета за всички – Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“, Комисията представи концепция за постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове в Съюза до 2050 г. чрез социално справедлив и разходоефективен преход.
- (15) Чрез пакета „Чиста енергия за всички европейци“ от 30 ноември 2016 г. Съюзът прилага амбициозна програма за декарбонизация, по-специално чрез изграждането на солиден енергиен съюз в съответствие с целите за 2030 г. по отношение на енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, предвидени в директиви 2012/27/ЕС¹ и (ЕС) 2018/2001² на Европейския парламент и на Съвета, както и чрез укрепването на съответното законодателство, включително Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³.
- (16) Съюзът е световен лидер в прехода към неутралност по отношение на климата и е решен да спомогне за повишаване на глобалните амбиции и за укрепване на глобалния отговор на изменението на климата, като използва всички средства, с които разполага, включително дипломатията по въпросите на климата.

¹ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

² Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

³ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

- (17) Съюзът следва да продължи действията си в областта на климата и да запази водещата си международна роля и след 2050 г., за да защити хората и планетата от заплахата от опасното изменение на климата, като се стреми да постигне дългосрочната цел по отношение на температурата, заложена в Парижкото споразумение, и се съобразява с научните оценки на МКИК, IPBES и Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата, както и с оценките на други международни органи.
- (18) Продължава да съществува риск от изместване на въглеродните емисии, що се отнася до международните партньори, които не прилагат същите стандарти за опазване на климата като тези на Съюза. Поради това Комисията възнамерява да предложи механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите, предназначен за избрани сектори, за да се намалят тези рискове по начин, който е съвместим с правилата на Световната търговска организация. Освен това е важно да продължат да се предлагат ефективни политически стимули в подкрепа на технологичните решения и иновации, които дават възможност за осъществяването на преход към конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика на Съюза, като същевременно се обезпечава сигурността на инвестициите.

- (19) В резолюцията си от 15 януари 2020 г. относно Европейския зелен пакт Европейският парламент призова да се извърши необходимият преход към неутрално по отношение на климата общество най-късно до 2050 г. и това да се превърне в пример за успех на Европа, а в резолюцията си от 28 ноември 2019 г. относно извънредното положение по отношение на климата и околната среда той обяви извънредно положение по отношение на климата и околната среда. Той също така многократно отправи призови към Съюза да завиши целта си по отношение на климата за 2030 г. и тази завишена цел да стане част от настоящия регламент. В заключенията си от 12 декември 2019 г. Европейският съвет одобри целта за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г. съгласно целите на Парижкото споразумение, като същевременно отчете, че е необходимо да се създаде благоприятна рамка, която да е от полза за всички държави членки и да включва подходящи инструменти, стимули, подкрепа и инвестиции, за да се гарантира осъществяването на разходоефективен, справедлив, а също така и социално балансиран и честен преход, като се отчитат различните национални обстоятелства, свързани с изходните позиции. Европейският съвет отбеляза още, че преходът ще изисква значителни публични и частни инвестиции. На 6 март 2020 г. Съюзът представи на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) своята дългосрочна стратегия за развитие при ниски емисии на парникови газове, а на 17 декември 2020 г. – своя национално определен принос, след като те бяха приети от Съвета.

- (20) Съюзът следва да цели да постигне до 2050 г. баланс в рамките на своята територия между антропогенните емисии от източници на парникови газове във всички отрасли на икономиката и поглъщанията от поглъщатели на парникови газове и по целесъобразност след това да постигне отрицателни емисии. Тази цел следва да обхваща емисиите и поглъщанията на парникови газове в целия Съюз, които се уреждат от правото на Съюза. Предприемането на действия по отношение на тези емисии и поглъщания следва да бъде възможно в контекста на преразглеждането на съответното законодателство в областта на климата и енергетиката. Поглъщателите включват природни и технологични решения, посочени в инвентаризациите на емисиите на парникови газове в Съюза по РКООНИК. Решенията, основаващи се на технологиите за улавяне и съхранение на въглероден диоксид и за улавяне и използване на въглероден диоксид, могат да допринесат за декарбонизацията, особено за намаляване на емисиите от промишлените процеси, в държавите членки, които решат да използват тези технологии. Всички държави членки следва да се стремят колективно към постигане на общата цел на Съюз за неутралност по отношение на климата до 2050 г. и заедно с Европейския парламент, Съвета и Комисията да предприемат необходимите мерки за това. Мерките на равнището на Съюза ще представляват важна част от мерките, необходими за постигане на целта.
- (21) В заключенията си от 8 и 9 март 2007 г. и от 23 и 24 октомври 2014 г. Европейският съвет одобри съответно целта на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове за 2020 г. и рамката за политиките в областта на климата и енергетиката до 2030 г. Разпоредбите на настоящия регламент относно определянето на целта на Съюза за климата за 2040 г. не засягат установената в Договорите роля на Европейския съвет да задава общата политическа насока на Съюза и да определя приоритетите за развитието на политиката на Съюза в областта на климата.

- (22) Поглътителите на въглерод играят съществена роля в прехода към неутралност по отношение на климата в Съюза, и по-специално секторите на селското и горското стопанство и земеползването имат важен принос в това отношение. Както беше оповестено в съобщението ѝ от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система“, Комисията ще насърчи възприемането на нов екологосъобразен модел на стопанска дейност, който да поощри лицата, стопанисващи земи, да намаляват емисиите на парникови газове и да осигуряват поглъщането на въглерод, в рамките на предстоящата инициатива за улавяне на въглероден диоксид в земеделието. Освен това в своето съобщение от 11 март 2020 г., озаглавено „Нов план за действие относно кръговата икономика за по-чиста и по-конкурентоспособна Европа“, Комисията се ангажира да разработи регулаторна рамка за сертифициране на поглъщанията на въглерод въз основа на надеждно и прозрачно отчитане на въглерода с цел наблюдение и проверка дали реално е извършено такова поглъщане, като същевременно се гарантира, че не се оказва отрицателно въздействие върху околната среда, по-специално върху биологичното разнообразие, върху общественото здраве или върху социалните или икономическите цели.
- (23) Възстановяването на екосистемите ще спомогне за поддържането, управлението и развитието на естествените поглътители и за насърчаването на биологичното разнообразие успоредно с борбата с изменението на климата. Освен това „тройната роля“ на горите, а именно поглъщане, съхраняване и заместване на въглероден диоксид, допринася за намаляване на парниковите газове в атмосферата, като същевременно гарантира, че горите продължават да се разрастват и предоставят множество други услуги.

- (24) Научният експертен опит и най-добрите налични актуални данни, заедно с информацията за изменението на климата, която се основава на факти и е прозрачна, са задължително условие и трябва да бъдат в основата на действията на Съюза в областта на климата и на усилията за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Следва да се създаде Европейски научен консултативен съвет по изменението на климата (наричан по-нататък „консултативният съвет“), който поради своята независимост и научен и технически опит да бъде отправна точка в областта на научните познания, свързани с изменението на климата. Консултативният съвет следва да допълва работата на Европейската агенция за околна среда (ЕАОС), като действа независимо в изпълнението на своите задачи. Следва да се избягва всякакво припокриване на международно равнище между неговите задачи и задачите на МКИК. Съответно Регламент (ЕО) № 401/2009 на Европейския парламент и на Съвета¹ следва да бъде изменен с оглед на създаването на консултативния съвет. В държавите членки, в които съществуват национални консултативни органи по въпросите на климата, тези органи могат да играят важна роля, *inter alia*, като предоставят експертни научни консултации относно политиката в областта на климата на компетентните национални органи съгласно предвиденото от съответната държава членка. Поради това държавите членки се приканват да създадат национален консултативен орган по въпросите на климата, ако вече не са направили това.
- (25) Преходът към неутралност по отношение на климата изисква промени в целия спектър на политиките и колективни усилия от всички сектори на икономиката и обществото, както се подчертава в Европейския зелен пакт. В заключенията си от 12 декември 2019 г. Европейският съвет също така заяви, че всички имащи отношение законодателни актове и политики на Съюза трябва да отговарят на целта за неутралност по отношение на климата и да допринасят за нейното постигане, като същевременно се зачита осигуряването на еднакви условия за конкуренция, и прикани Комисията да проучи дали това изисква адаптиране на съществуващите правила.

¹ Регламент (ЕО) № 401/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно Европейската агенция за околна среда и Европейската мрежа за информация и наблюдение на околната среда (ОВ L 126, 21.5.2009 г., стр. 13).

- (26) Както беше предвидено в Европейския зелен пакт, Комисията направи оценка на целта на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. в съобщението си от 17 септември 2020 г., озаглавено „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. – Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“. Комисията направи това въз основа на цялостна оценка на въздействието и при отчитане на интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата, представени ѝ в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета¹. Като се има предвид целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г., до 2030 г. емисиите на парникови газове трябва да се намалят, а поглъщанията да се засилят, така че нетните емисии на парникови газове, т.е. емисиите след приспадане на поглъщанията, да намалеят в цялата икономика и вътрешно с най-малко 55% в сравнение с нивата от 1990 г. Европейският съвет одобри тази цел в заключенията си от 10 и 11 декември 2020 г. Той също така даде първоначални насоки за нейното постигане. Тази нова цел на Съюза в областта на климата до 2030 г. е последваща цел по смисъла на член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2018/1999 и следователно заменя целта за емисиите на парникови газове в Съюза като цяло до 2030 г., определена в същата точка. Освен това до 30 юни 2021 г. Комисията следва да направи оценка за това как трябва да бъде изменено съответното законодателство на Съюза за изпълнение на целта на Съюза за климата до 2030 г., за да се постигне такова нетно намаляване на емисиите. Предвид това Комисията оповести, че ще извърши преглед на приложимото законодателство в областта на климата и енергетиката, което ще бъде прието под формата на пакет, обхващащ, *inter alia*, възобновяемите енергийни източници, енергийната ефективност, земеползването, данъчното облагане на енергията, стандартите за емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства, разпределянето на усилията и СТЕ на ЕС.

¹ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

Комисията възнамерява да оцени последиците от въвеждането на допълнителни мерки на Съюза, които биха могли да допълнят съществуващите мерки, например основани на пазара мерки, които включват ефективен механизъм за солидарност.

- (27) Според оценките на Комисията съществуващите ангажименти по член 4 от Регламент (ЕС) 2018/841 ще доведат през 2030 г. до нетно поглъщане на въглерод в размер на 225 милиона тона CO₂ еквивалент. За да се гарантира, че до 2030 г. ще се положат достатъчно усилия за смекчаване на последиците, е целесъобразно приносът на нетните поглъщания към целта на Съюза за климата за 2030 г. да се ограничи до това равнище. Това не засяга прегледа на съответните законодателни актове на Съюза с оглед даване на възможност за постигане на целта.
- (28) Разходите в рамките на бюджета на Съюза и Инструмента на Европейския съюз за възстановяване, създаден с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета¹, допринасят за постигането на целите в областта на климата, като най-малко 30% от общия размер на разходите се заделят за подкрепа на целите в областта на климата въз основа на ефективна методология и в съответствие със секторното законодателство.
- (29) Предвид целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. и предвид международните задължения съгласно Парижкото споразумение е необходимо да се полагат непрекъснати усилия, за да се гарантира постепенното премахване на енергийните субсидии, които са несъвместими с тази цел, по-специално за изкопаемите горива, без да се засягат усилията за намаляване на енергийната бедност.

¹ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 23).

- (30) За да се осигурят предвидимост и доверие за всички икономически субекти, включително предприятията, работниците, инвеститорите и потребителите, да се гарантира, че с течение на времето емисиите на парникови газове постепенно намаляват и че преходът към неутралност по отношение на климата е необратим, Комисията следва по целесъобразност да предложи междинна цел на Съюза за климата за 2040 г. най-късно в срок от шест месеца след извършването на първия глобален преглед съгласно Парижкото споразумение. Комисията може да отправя предложения за преразглеждане на междинната цел, като отчита констатациите от оценките на напредъка и мерките на Съюза и на националните мерки, както и резултатите от глобалния преглед и от международното развитие, включително относно общите срокове за национално определените приноси. При изготвянето на законодателното си предложение за целта на Съюза за климата за 2040 г. Комисията следва да публикува – като средство за повишаването на прозрачността и отчетността на политиките на Съюза в областта на климата – прогнозния индикативен бюджет на Съюза за парниковите газове за периода 2030 – 2050 г., който е дефиниран като индикативния общ обем на нетните емисии на парникови газове, които се очаква да бъдат отделени през този период, без да се излагат на риск задълженията на Съюза съгласно Парижкото споразумение, както и методологията, заложена в този индикативен бюджет.

- (31) Адаптирането е ключов елемент от дългосрочния глобален отговор на изменението на климата. Неблагоприятните последици от изменението на климата потенциално могат да надхвърлят адаптивната способност на държавите членки. Поради това държавите членки и Съюзът следва да повишат адаптивната си способност, да укрепят устойчивостта и да намалят уязвимостта си спрямо изменението на климата, както е предвидено в член 7 от Парижкото споразумение, както и да увеличат максимално съпътстващите ползи с други политики и законодателни актове.
- Комисията следва да приеме стратегия на Съюза за адаптиране към изменението на климата в съответствие с Парижкото споразумение. Държавите членки следва да приемат всеобхватни национални стратегии и планове за адаптация, основаващи се на солидни анализи на изменението на климата и уязвимостта, оценки на напредъка и показатели, като се ръководят от най-добрите и най-съвременни налични научни данни. Съюзът следва да се стреми да създаде благоприятна регулаторна среда за националните политики и мерки, въведени от държавите членки с цел адаптиране към изменението на климата. Подобряването на устойчивостта спрямо изменението на климата и адаптивната способност към изменението на климата изискват съвместни усилия от страна на всички сектори на икономиката и обществото, както и съгласуваност на политиките и последователност във всички относими законодателни актове и политики.

- (32) Екосистемите, хората и икономиките във всички региони на Съюза ще се сблъскат с мащабни последици от изменението на климата, например екстремни горещини, наводнения, суши, недостиг на вода, покачване на морското равнище, топене на ледници, горски пожари, повалени от вятъра дървета и селскостопански загуби. Неотдавнашните екстремни явления вече оказаха значително въздействие върху екосистемите, засягайки капацитета на горите и земеделските земи за поглъщане и съхранение на въглерод. Повишаването на адаптивната способност и на устойчивостта, като се вземат предвид целите на ООН за устойчиво развитие, спомага за свеждане до минимум на последиците от изменението на климата, за справяне с неизбежните последици по социално балансиран начин и за подобряване на условията на живот в засегнатите райони. Подготвянето отрано за тези последици е разходоефективно и може също да осигури значителни съпътстващи ползи за екосистемите, здравето и икономиката. По-конкретно основаните на природата решения могат да бъдат от полза за смекчаването на последиците от изменението на климата, адаптирането към тях и опазването на биологичното разнообразие.
- (33) Съответните програми, създадени съгласно многогодишната финансова рамка, предвиждат извършването на скрининг на проектите с цел да се гарантира, че тези проекти са устойчиви на потенциалните неблагоприятни последици от изменението на климата, чрез извършването на оценка на уязвимостта и риска по отношение на климата, включително чрез подходящи мерки за адаптиране, и че в анализа на разходите и ползите на проектите са включени разходите за емисиите на парникови газове и положителните последици от мерките за смекчаване на изменението на климата. Това допринася в решенията за инвестиции и планиране в рамките на бюджета на Съюза да се включат свързаните с изменението на климата рискове и оценките на уязвимостта и адаптирането към изменението на климата.

- (34) Предприемайки съответните мерки на равнището на Съюза и на национално равнище за постигане на целта за неутралност по отношение на климата, държавите членки и Европейският парламент, Съветът и Комисията следва да вземат предвид, *inter alia*: приноса на прехода към неутралност по отношение на климата за общественото здраве, качеството на околната среда, благосъстоянието на гражданите, просперитета на обществото, заетостта и конкурентоспособността на икономиката; енергийния преход, повишената енергийна сигурност и борбата с енергийната бедност; продоволствената сигурност и достъпността на цените на храните; разработването на устойчиви и интелигентни системи за мобилност и транспорт; справедливостта и солидарността между държавите членки и в самите тях предвид икономическата им способност, националните обстоятелства, например особеностите на островите, и необходимостта от сближаване с течение на времето; необходимостта преходът да бъде справедлив и социално приемлив с помощта на подходящи програми за образование и обучение; най-добрите и най-съвременни налични научни данни, особено констатациите на МКИК; необходимостта от включване на рисковете, свързани с изменението на климата, в решенията за инвестиции и планиране; разходната ефективност и технологичната неутралност при постигането на намаление на емисиите и на поглъщания на парникови газове и при увеличаването на устойчивостта; и постепенния напредък по отношение на екологосъобразността и равнището на амбиция.
- (35) В съответствие с предвиденото в Европейския зелен пакт, на 9 декември 2020 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност – подготвяне на европейския транспорт за бъдещето“. В стратегията е заложена пътна карта за устойчиво и интелигентно бъдеще за европейския транспорт с план за действие за постигане на целта за намаляване с 90% на емисиите от транспортния сектор до 2050 г.

- (36) За да се гарантира, че Съюзът и държавите членки не се отклоняват от пътя за постигане на целта за неутралност по отношение на климата и постигат напредък в адаптирането, Комисията следва редовно да оценява напредъка, като се основава на информацията, посочена в настоящия регламент, включително на информацията, представена и докладвана съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999. За да се осигури възможност за навременна подготовка за глобалния преглед, посочен в член 14 от Парижкото споразумение, заключенията от извършената оценка следва да се публикуват на всеки пет години до 30 септември, считано от 2023 г. Това означава, че докладите по член 29, параграф 5 и член 35 от посочения регламент, а през приложимите години – и свързаните доклади по член 29, параграф 1 и член 32 от посочения регламент, следва да се представят на Европейския парламент и на Съвета едновременно със заключенията от оценката. Ако колективният напредък на държавите членки към постигането на целта за неутралност по отношение на климата или за адаптиране е недостатъчен или мерките на Съюза не съответстват на целта за неутралност по отношение на климата или са неподходящи за увеличаване на адаптивната способност, укрепване на устойчивостта или намаляване на уязвимостта, Комисията следва да предприеме необходимите мерки съгласно Договорите. Комисията следва също така редовно да оценява съответните национални мерки и да издава препоръки, ако установи, че мерките на дадена държава членка не съответстват на целта за неутралност по отношение на климата или са неподходящи за увеличаване на адаптивната способност, укрепване на устойчивостта и намаляване на уязвимостта спрямо изменението на климата.

- (37) Комисията следва да осигури солидна и обективна оценка въз основа на най-актуалните научни, технически и социално-икономически констатации, която е представителна за широк спектър от независими експертни становища, и да основе оценката си на съответната информация, включително информация, представена и докладвани от държавите членки, доклади на ЕАОС, на консултативния съвет и на Съвместния изследователски център на Комисията, най-добрите и най-съвременни налични научни данни, включително последните доклади на МКИК, IPBES и на други международни органи, и данните от наблюдението на Земята, предоставени от Европейската програма за наблюдение на Земята „Коперник“. Освен това оценките на Комисията следва да се основават на индикативна линейна траектория, която свързва целите на Съюза за климата за 2030 г. и за 2040 г., когато такава бъде приета, с целта за неутралност по отношение на климата, и която служи като индикативен инструмент за прогнозиране и оценяване на колективния напредък към постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата. Индикативната линейна траектория не засяга евентуалните решения за определяне на целта на Съюза за климата за 2040 г. Тъй като Комисията е поела ангажимент да проучи как таксономията на ЕС може да се използва от публичния сектор в контекста на Европейския зелен пакт, при това проучване следва да се вземе предвид информацията за екологично устойчивите инвестиции на Съюза или на държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета¹, когато тази информация бъде налична. Комисията следва да използва европейските и световни статистики и данни, ако такива са налични, както и да се обръща към експерти за упражняването на контрол. ЕАОС следва да оказва съдействие на Комисията, доколкото това е целесъобразно и в съответствие с годишната ѝ работна програма.

¹ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

- (38) Тъй като гражданите и общностите играят важна роля за ускоряването на прехода към неутралност по отношение на климата, следва да се насърчи и улесни силната обществена и социална ангажираност по отношения на действията в областта на климата на всички равнища, включително на национално, регионално и местно равнище, в рамките на един приобщаващ и достъпен процес. Ето защо Комисията следва да се ангажира с всички групи на обществото, включително заинтересованите лица, представляващи различни сектори на икономиката, за да им даде възможност да предприемат действия за изграждане на неутрално и устойчиво на изменението на климата общество, включително чрез Европейския пакт за климата.
- (39) В съответствие с ангажимента на Комисията към принципите за по-добро законотворчество следва да се търси съгласуваност на инструментите на Съюза по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове. Системата за измерване на напредъка към постигането на целта за неутралност по отношение на климата, както и съответствието на предприетите мерки с тази цел следва да са основани и да съответстват на рамката за управление, създадена с Регламент (ЕС) 2018/1999, като се вземат предвид и петте измерения на Енергийния съюз. По-специално системата за редовно докладване и поредността на оценката и действията на Комисията въз основа на докладването следва да бъдат приведени в съответствие с изискванията за предоставяне на информация и доклади от държавите членки, въведени с Регламент (ЕС) 2018/1999. Поради това Регламент (ЕС) 2018/1999 следва да бъде съответно изменен, за да се включи целта за неутралност по отношение на климата в съответните разпоредби.

- (40) По същността си изменението на климата е трансгранично предизвикателство и е необходимо координирано действие на равнището на Съюза за ефективно допълване и укрепване на националните политики. Тъй като целите на настоящия регламент, а именно постигането на неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г., не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради своя мащаб и последици могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

С настоящия регламент се създава рамка за необратимо и постепенно намаляване на антропогенните емисии на парникови газове по източници и засилването на поглъщанията попоглъщители, уредени от правото на Съюза.

С настоящия регламент се определя обвързваща цел за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г. в стремежа да се постигне дългосрочната цел по отношение на температурата, посочена в член 2, параграф 1, буква а) от Парижкото споразумение, и се създава рамка за постигането на напредък към глобалната цел за адаптацията, посочена в член 7 от Парижкото споразумение. В настоящия регламент се определя и обвързваща цел за Съюза за нетно вътрешно намаление на емисиите на парникови газове за 2030 г.

Настоящият регламент се прилага за антропогенните емисии по източници и поглъщанията по поглъщители на парникови газове, изброени в част 2 от приложение V към Регламент (ЕС) 2018/1999.

Член 2

Цел за неутралност по отношение на климата

1. Емисиите на парникови газове и поглъщанията в целия Съюз, уредени в правото на Съюза, трябва да бъдат балансирани в рамките на Съюза най-късно до 2050 г., като към тази дата се постигне намаление до нулеви нетни емисии, а след това Съюзът ще се стреми към постигането на отрицателни емисии.
2. Компетентните институции на Съюза и държавите членки предприемат необходимите мерки, съответно на равнището на Съюза и на национално равнище, за да спомогнат за колективното постигане на целта за неутралност по отношение на климата, определена в параграф 1, като вземат предвид значението на насърчаването както на справедливостта и солидарността между държавите членки, така и на разходната ефективност при постигането на тази цел.

Член 3

Научно становище относно изменението на климата

1. Поради своята независимост и научен и технически опит Европейският научен консултативен съвет по изменението на климата, създаден съгласно член 10а от Регламент (ЕО) № 401/2009 (наричан по-нататък „консултативният съвет“), служи като отправна точка за Съюза в областта на научните познания, свързани с изменението на климата.

2. Задачите на консултативния съвет включват:

- а) разглеждане на най-новите научни констатации от докладите на МКИК и научните данни за климата, по-специално във връзка с информацията, която е от значение за Съюза;
- б) предоставяне на научни становища и изготвяне на доклади относно действащи и предложени мерки на Съюза, цели в областта на климата и индикативни бюджети за парниковите газове, както и тяхната съгласуваност с целите на настоящия регламент и международните задължения на Съюза съгласно Парижкото споразумение;
- в) оказване на принос към обмена на независими научни знания в областта на моделирането, мониторинга и перспективните научни изследвания и иновации, които допринасят за намаляване на емисиите или увеличаване на поглъщанията;
- г) определяне на действия и възможности, необходими за успешното постигане на целите на Съюза в областта на климата;
- д) повишаване на осведомеността относно изменението на климата и последиците от него, както и стимулиране на диалога и сътрудничеството между научните организации в рамките на Съюза, в допълнение към вече предприетата работа и усилия.

3. В работата си консултативният съвет се ръководи от наличните най-добри и най-съвременни научни данни, включително последните доклади на МКИК, IPBES и други международни органи. Съветът следва напълно прозрачни процедури и прави докладите си публично достъпни. Той може да вземе предвид, ако има такава, работата на националните консултативни органи по въпросите на климата, посочени в параграф 4.
4. Във връзка със засилването на ролята на науката за политиката в областта на климата всяка държава членка се приканва да създаде национален консултативен орган по въпросите на климата, който отговаря за предоставянето на експертни научни консултации относно политиката в областта на климата на компетентните национални органи съгласно предвиденото от съответната държава членка. Ако реши да създаде такъв консултативен орган, държавата членка информира ЕАОС.

Член 4

Междинни цели на Съюза в областта на климата

1. За да се постигне целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1, обвързващата цел на Съюза в областта на климата за 2030 г. е да се намалят вътрешните нетни емисии на парникови газове (емисиите след приспадане на поглъщанията) до 2030 г. с най-малко 55% в сравнение с нивата от 1990 г.

При изпълнението на целта, посочена в първа алинея, компетентните институции на Съюза и държавите членки отдават приоритетно значение на бързото и предвидимо намаляване на емисиите и същевременно засилват поглъщанията от естествени поглъщатели.

За да се гарантира, че до 2030 г. са положени достатъчно усилия за смекчаване на последиците, за целите на настоящия регламент и без да се засяга прегледът на законодателството на Съюза, посочен в параграф 2, приносът на нетните поглъщания към целта на Съюза за климата за 2030 г. се ограничава до 225 милиона тона CO₂ еквивалент. За да се увеличи способността на Съюза за поглъщане на въглерод в съответствие с целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г., Съюзът трябва да се стреми да постигне по-голям обем нетно поглъщане на въглерод през 2030 г.

2. До 30 юни 2021 г. Комисията прави преглед на относимото законодателство на Съюза с оглед на постигането на целта, определена в параграф 1 от настоящия член, и на целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1, и разглежда възможността за предприемане на необходимите мерки, включително приемане на законодателни предложения, в съответствие с Договорите.

В рамките на прегледа, посочен в първа алинея, и на бъдещите прегледи Комисията оценява по-специално дали в правото на Съюза са предвидени подходящи инструменти и стимули за привличане на необходимите инвестиции и предлага мерки, ако това е необходимо.

След като приеме законодателни предложения, Комисията следи законодателните процедури за различните предложения и може да докладва на Европейския парламент и на Съвета по въпроса дали предвиденият резултат от тези законодателни процедури, взети заедно, би постигнал целта, посочена в параграф 1. Ако предвиденият резултат не води до резултати, съответни на целта, посочена в параграф 1, Комисията може да предприеме необходимите мерки, включително приемане на законодателни предложения, в съответствие с Договорите.

3. С оглед на постигането на целта за неутралност по отношение на климата, посочена в член 2, параграф 1 от настоящия регламент, ще бъде определена обща за целия Съюз цел за климата за 2040 г. Най-късно в рамките на шест месеца от първия глобален преглед, посочен в член 14 от Парижкото споразумение, Комисията представя по целесъобразност и въз основа на подробна оценка на въздействието законодателно предложение за изменение на настоящия регламент, за да се включи целта на Съюза за климата за 2040 г., като се вземат предвид заключенията от оценките съгласно членове 6 и 7 от настоящия регламент и резултатите от глобалния преглед.

4. Едновременно с представянето на законодателното си предложение за целта на Съюза за климата за 2040 г. съгласно параграф 3, Комисията публикува в отделен доклад прогнозният индикативен бюджет на Съюза за парниковите газове за периода 2030 – 2050 г., който е дефиниран като индикативния общ обем на нетните емисии на парникови газове (изразени като CO₂ еквивалент с отделна информация за емисиите и поглъщанията), които се очаква да бъдат отделени през този период, без да се излагат на риск задълженията на Съюза съгласно Парижкото споразумение. Прогнозният индикативен бюджет на Съюза за парниковите газове се основава на най-добрите налични научни данни, взема предвид становището на консултативния съвет, както и съответното законодателство на Съюза за изпълнение на целта на Съюза за климата за 2030 г., ако такова е било прието. Комисията публикува и методологията за изготвянето на прогнозният индикативен бюджет на Съюза за парниковите газове.
5. Когато предлага целта на Съюза за климата за 2040 г. в съответствие с параграф 3, Комисията взема предвид следното:
- а) най-добрите и най-съвременни налични научни данни, включително последните доклади на МКИК и на консултативния съвет;
 - б) социалното, икономическото и екологичното въздействие, включително цената на бездействието;
 - в) необходимостта от справедлив и социално приемлив преход за всички;

- г) ефективността на разходите и икономическата ефективност;
- д) конкурентоспособността на икономиката на Съюза, по-специално на малките и средните предприятия и на секторите, изложени в най-голяма степен на изместването на въглеродни емисии;
- е) най-добрите налични разходоефективни, безопасни и приспособими технологии;
- ж) енергийната ефективност и принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, финансовата достъпност на енергията и сигурността на доставките;
- з) справедливостта и солидарността между държавите членки и в самите държави членки;
- и) необходимостта да се осигури екологична ефективност и напредък във времето;
- й) необходимостта да се поддържат, управляват и засилят естествените поглъщатели в дългосрочен план и да се опазва и възстановява биологичното разнообразие;
- к) нуждите от инвестиции и инвестиционните възможности;
- л) международното развитие и предприетите усилия за постигане на дългосрочните цели на Парижкото споразумение и крайната цел на РКООНИК;
- м) съществуващата информация относно прогнозния индикативен бюджет на Съюза за парниковите газове за периода 2030 – 2050 г., посочен в параграф 4.

6. В срок от шест месеца от втория глобален преглед, посочен в член 14 от Парижкото споразумение, Комисията може да предложи да се преразгледа целта на Съюза за климата за 2040 г. в съответствие с член 11 от настоящия регламент.
7. Разпоредбите на настоящия член се преразглеждат, за да вземат предвид развитието в международен план и усилията, предприети за постигане на дългосрочните цели на Парижкото споразумение, включително във връзка с резултатите от международните обсъждания за общите срокове за национално определените приноси.

Член 5

Адаптиране към изменението на климата

1. Компетентните институции на Съюза и държавите членки гарантират постоянен напредък в повишаването на адаптивната способност, укрепването на устойчивостта и намаляването на уязвимостта от изменението на климата в съответствие с член 7 от Парижкото споразумение.
2. Комисията приема стратегия на Съюза за адаптиране към изменението на климата в съответствие с Парижкото споразумение и редовно я преразглежда в рамките на прегледа, предвиден в член 6, параграф 2, буква б) от настоящия регламент.

3. Компетентните институции на Съюза и държавите членки гарантират също, че политиките за адаптиране в Съюза и в държавите членки са последователни, взаимно се допълват, осигуряват съпътстващи ползи за секторните политики и допринасят за по-доброто интегриране по последователен начин на адаптирането към последиците от изменението на климата във всички области на политиката, включително, по целесъобразност, в съответните социално-икономически и екологични политики и дейности, както и във външната дейност на Съюза. Те акцентират по-специално върху най-уязвимите и най-тежко засегнатите групи от населението и сектори и определят недостатъците в това отношение, като се консултират с гражданското общество.
4. Държавите членки приемат и прилагат национални стратегии и планове за адаптиране, като вземат предвид стратегията на Съюза за адаптиране към изменението на климата, посочена в параграф 2 от настоящия член, опират се на солидни анализи за изменението на климата и уязвимостта, оценки на напредъка и показатели и се ръководят от най-добрите и най-съвременни налични научни данни. В националните си стратегии за адаптиране държавите членки вземат предвид особената уязвимост на съответните сектори, сред които е селското стопанство, и на водоснабдителните и продоволствените системи, както и продоволствената сигурност и насърчават природосъобразните решения и основаващото се на екосистемите адаптиране. Държавите членки редовно актуализират стратегиите и включват съответната актуализирана информация в докладите, които се представят съгласно член 19, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

5. В срок до ... [една година от датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията приема насоки за определянето на общи принципи и практики за идентифициране, класифициране и пруденциално управление на съществените физически климатични рискове при планирането, разработването, изпълнението и мониторинга на проекти и програми за проекти.

Член 6

Оценка на напредъка и мерките на Съюза

1. До 30 септември 2023 г. и на всеки пет години след това, заедно с оценката, предвидена в член 29, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2018/1999, Комисията оценява също:
- а) колективния напредък на всички държави членки за постигане на целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от настоящия регламент;
 - б) колективния напредък на всички държави членки по отношение на адаптирането, посочен в член 5 от настоящия регламент.

Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета заключенията от тази оценка заедно с доклада за състоянието на Енергийния съюз, изготвен през съответната календарна година в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

2. До 30 септември 2023 г. и на всеки пет години след това Комисията преразглежда:
 - а) съответствието на мерките на Съюза с целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1;
 - б) съответствието на мерките на Съюза с гарантирането на напредък по отношение на адаптирането, посочено в член 5.
3. Когато въз основа на оценките, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, Комисията установи, че мерките на Съюза не съответстват на целта за неутралност по отношение на климата, посочена в член 2, параграф 1, или не съответстват на гарантирането на напредък по отношение на адаптирането, посочено в член 5, или че напредъкът към постигане на тази цел за неутралност по отношение на климата или към адаптирането, посочено в член 5, е недостатъчен, тя предприема необходимите мерки в съответствие с Договорите.

4. Комисията оценява съответствието на всеки проект на мярка или законодателно предложение, включително бюджетните предложения, с целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 и с целите на Съюза за климата за 2030 и 2040 г. преди приемането им, включва тази оценка във всяка оценка на въздействието, придружаваща тези мерки или предложения, и прави публично достъпен резултата от тази оценка в момента на приемането. Комисията също преценява дали проектът на мярка или законодателното предложение, включително бюджетни предложения, съответстват на гарантирането на напредък по отношение на адаптирането, посочено в член 5. При изготвянето на проекти на мерки и законодателни предложения Комисията се стреми да ги приведе в съответствие с целите на настоящия регламент. За всеки случай на несъответствие Комисията представя съображенията си като част от оценката за съответствие, посочена в настоящия параграф.

Член 7

Оценка на националните мерки

1. До 30 септември 2023 г. и на всеки пет години след това Комисията оценява:
 - а) съответствието на националните мерки въз основа на интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата, националните дългосрочни стратегии и двугодишните доклади за напредъка, представяни в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999, които имат отношение към постигането на целта за неутралност по отношение на климата, посочена в член 2, параграф 1 от настоящия регламент;
 - б) съответствието на съответните национални мерки с гарантирането на напредък по отношение на адаптирането, посочено в член 5, като се вземат предвид националните стратегии за адаптиране, посочени в член 5, параграф 4.

Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета заключенията от тази оценка заедно с доклада за състоянието на Енергийния съюз, изготвен през съответната календарна година в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

2. Ако, след като надлежно отчете колективния напредък, оценен в съответствие с член 6, параграф 1, Комисията установи, че мерките на дадена държава членка не съответстват на целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1, или не съответстват на гарантирането на напредък по отношение на адаптирането, посочено в член 5, тя може да отправи препоръки към тази държава членка. Комисията прави тези препоръки публично достъпни.
3. Ако бъдат отправени препоръки в съответствие с параграф 2, се спазват следните принципи:
 - а) в срок от шест месеца от получаването на препоръките съответната държава членка уведомява Комисията относно начина, по който възнамерява да вземе надлежно предвид препоръките в дух на солидарност между държавите членки и Съюза и между самите държави членки;
 - б) след представянето на уведомлението, посочено в буква а) на настоящия параграф, в следващия си интегриран национален доклад за напредъка в областта на енергетиката и климата, представен в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2018/1999 в годината, следваща годината, през която са издадени препоръките, съответната държава членка посочва как е взела надлежно предвид препоръките; ако съответната държава членка реши да не взема мерки във връзка с препоръките или със съществена част от тях, тази държава членка представя основанията си за това на Комисията;

- в) препоръките допълват най-актуалните, специфични за всяка държава препоръки, отправени в рамките на европейския семестър.

Член 8

Общи разпоредби за оценката от страна на Комисията

1. Комисията основава своята първа и втора оценка съгласно членове 6 и 7 на индикативна линейна траектория, която задава курса за намаляване на нетните емисии на равнището на Съюза и която свързва целта на Съюза за климата за 2030 г., посочена в член 4, параграф 1, целта на Съюза за климата за 2040 г., когато такава бъде приета, и целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1.
2. След първата и втората оценка, посочени в параграф 1, Комисията основава всяка следваща оценка на индикативна линейна траектория, която свързва целта на Съюза за климата за 2040 г., когато такава бъде приета, и целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1.
3. Освен националните мерки, посочени в член 7, параграф 1, буква а), Комисията основава оценките си, посочени в членове 6 и 7, най-малко на следното:
 - а) информацията, представена и докладвана съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999;

- б) доклади на ЕАОС, консултативния съвет и Съвместния изследователски център на Комисията;
 - в) европейските и световните статистики и данни, включително статистиката и данните от Европейската програма за наблюдение на Земята „Коперник“, данните за наблюдаваните и прогнозираните загуби от неблагоприятни климатични въздействия, и оценките на разходите от бездействието или забавянето на действията, ако такива са налични;
 - г) най-добрите и най-съвременни налични научни данни, включително последните доклади на МКИК, IPBES и други международни органи; както и
 - д) всяка допълнителна информация за екологично устойчиви инвестиции от Съюза или от държавите членки, включително за инвестиции в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/852, ако има такива.
4. ЕАОС подпомага Комисията при изготвянето на оценките, посочени в членове 6 и 7, в съответствие с годишната си работна програма.

Член 9

Участие на обществеността

1. Комисията се ангажира с всички групи на обществото, за да им даде възможност да предприемат действия за осъществяване на справедлив и социално приемлив преход към неутрално и устойчиво на изменението на климата общество. Комисията подпомага протичането на приобщаващ и достъпен процес на всички равнища, включително на национално, регионално и местно равнище, заедно със социалните партньори, академичните среди, бизнес общността, гражданите и гражданското общество, за обмен на най-добри практики и за набелязване на действия, които да допринесат за постигането на целите на настоящия регламент. Комисията може също така да използва обществените консултации и многостепенните диалози в областта на климата и енергетиката, създадени от държавите членки съгласно членове 10 и 11 от Регламент (ЕС) 2018/1999.
2. Комисията използва всички подходящи инструменти, включително Европейския пакт за климата, за да ангажира гражданите, социалните партньори и заинтересованите лица и да насърчава диалога и разпространението на научно обоснована информация относно изменението на климата, неговите социални аспекти и аспектите, свързани с равенството между половете.

Член 10
Секторни пътни карти

Комисията работи заедно с икономическите сектори в рамките на Съюза, които избераат да изготвят индикативни доброволни пътни карти за постигане на целта за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1. Комисията наблюдава разработването на тези пътни карти. Нейната роля включва улесняване на диалога на равнището на Съюза и обмена на най-добри практики между съответните заинтересовани лица.

Член 11
Преглед

В срок от шест месеца от всеки глобален преглед съгласно член 14 от Парижкото споразумение Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, заедно със заключенията от оценките, посочени в членове 6 и 7 от настоящия регламент, относно действието на настоящия регламент, като взема предвид:

- а) най-добрите налични и най-новите научни данни, включително последните доклади на МКИК и на консултативния съвет;

- б) международното развитие и предприетите усилия за постигане на дългосрочните цели на Парижкото споразумение.

Ако това е целесъобразно, докладът на Комисията може да се придружава от законодателни предложения за изменение на настоящия регламент.

Член 12

Изменения на Регламент (ЕО) № 401/2009

Регламент (ЕО) № 401/2009 се изменя, както следва:

- 1) Вмъква се следният член:

„Член 10а

1. Създава се Европейски научен консултативен съвет по изменението на климата (наричан по-долу „консултативният съвет“).
2. Консултативният съвет се състои от 15 старши научни експерти от широк спектър съответни дисциплини. Членовете на консултативния съвет отговарят на критериите, посочени в параграф 3. Най-много двама членове на консултативния съвет могат да притежават гражданство на една и съща държава членка. Независимостта на членовете на консултативния съвет трябва да бъде извън всякакво съмнение.

3. Управителният съвет, след открита, справедлива и прозрачна процедура за подбор, определя членовете на консултативния съвет за срок от четири години, който може да бъде подновен еднократно. При подбора на членовете на консултативния съвет управителният съвет се стреми да осигури разнообразен дисциплинарен и секторен експертен опит, както и балансирано представителство на половете и балансирано географско представителство. Подборът се основава на следните критерии:
- а) високи научни постижения;
 - б) опит в извършването на научни оценки и предоставянето на научни консултации в областите на компетентност;
 - в) богат експертен опит в областта на науките за климата и околната среда или други научни области, които са от значение за постигането на целите на Съюза в областта на климата;
 - г) професионален опит в интердисциплинарна среда в международен контекст.
4. Членовете на консултативния съвет се назначават в лично качество и предоставят становищата си напълно независимо от държавите членки и институциите на Съюза. Консултативният съвет избира председателя си измежду членовете си за срок от четири години и приема правилник за дейността си.

5. Консултативният съвет допълва работата на агенцията, като действа независимо при изпълнението на своите задачи. Консултативният съвет изготвя годишната си работна програма независимо и в рамките на тази дейност се консултира с управителния съвет. Председателят на консултативния съвет информира управителния съвет и изпълнителния директор за тази програма и нейното изпълнение.“;

2) В член 11 се добавя следният параграф:

„5. Бюджетът на агенцията включва също така разходите, свързани с консултативния съвет.“

Член 13
Изменения на Регламент (ЕС) 2018/1999

Регламент (ЕС) 2018/1999 се изменя, както следва:

1) в член 1, параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) изпълнение на стратегии и мерки, предназначени за постигане на общите и конкретните цели на Енергийния съюз и на дългосрочните ангажименти на Съюза по отношение на парниковите газове, в съответствие с Парижкото споразумение, по-специално целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и Съвета⁺, и – през първия десетгодишен период от 2021 до 2030 г. – по-специално целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата;

* Регламент (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на Регламент (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L ...).“;

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)), и въведете номера, датата и данните за публикацията в ОВ на посочения регламент в бележката под линия.

2) в член 2 точка 7 се заменя със следното:

„7) „прогнози“ означава прогнози за антропогенните емисии на парникови газове по източници и поглъщанията по поглъщатели или чрез промени в енергийната система, включително най-малкото количествени оценки за шест поредни бъдещи години, при които годината непосредствено след годината на докладване завършва на 0 или 5“;

3) в член 3, параграф 2 буква е) се заменя със следното:

„е) оценка на въздействието на планираните политики и мерки за постигане на целите, посочени в буква б) от настоящия параграф, включително тяхното съответствие с целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺, дългосрочните цели за намаляване на емисиите на парникови газове съгласно Парижкото споразумение и дългосрочните стратегии, посочени в член 15 от настоящия регламент;

4) в член 8, параграф 2 се добавя следната буква:

„д) начинът, по който съществуващите политики и мерки и планираните политики и мерки допринасят за постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺“;

⁺ ОБ: Моля въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

- 5) член 11 се заменя със следното:

„Член 11

Многостепенен диалог в областта на климата и енергетиката

Всяка държава членка установява многостепенен диалог в областта на климата и енергетиката съгласно националните правила, в който местните органи, организациите на гражданското общество, бизнес общността, инвеститорите и други заинтересовани страни и широката общественост могат да вземат активно участие и да обсъждат постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺, и различните сценарии, предвидени в политиките в областта на енергетиката и климата, включително в дългосрочен план, както и да извършват преглед на напредъка, освен ако вече има структура, която служи за същата цел. Интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата може да бъдат обсъждани в рамките на такъв диалог.“

- 6) член 15 се изменя, както следва:

- а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. До 1 януари 2020 г. и след това до 1 януари 2029 г. и на всеки 10 години след това всяка държава членка изготвя и представя пред Комисията своята дългосрочна стратегия, която е с перспектива от 30 години и е в съответствие с целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺. Държавите членки следва, когато е необходимо, да актуализират тези стратегии на всеки пет години.“;

⁺ ОБ: Моля въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

б) в параграф 3 буква в) се заменя със следното:

„в) постигането на дългосрочно намаляване на емисиите и засилване на поглъщанията на парникови газове по поглъщатели във всички сектори в съответствие с целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺, в контекста на намаляването на емисиите от парникови газове и засилването на поглъщанията по поглъщатели, необходими според Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) за намаляване на емисиите на парникови газове в Съюза по разходоефективен начин и засилване на поглъщанията по поглъщатели в стремежа да се постигне дългосрочната цел на Парижкото споразумение по отношение на температурата, за да се постигне баланс между антропогенните емисии по източници и поглъщанията по поглъщатели на парникови газове в рамките на Съюза и, по целесъобразност, да се постигнат отрицателни емисии след това;“;

7) член 17 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 буква а) се заменя със следното:

„а) информация относно осъществения напредък към постигането на целите, включително напредъка към постигането целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺, конкретните цели и приноса, установени в интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата, и към финансирането и изпълнението на политиките и мерките, необходими за тяхното постигане, включително преглед на действителните инвестиции спрямо първоначалните предвиждания за инвестициите;“;

⁺ ОБ: Моля въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

б) в параграф 4 първата алинея се заменя със следното:

„Комисията, подпомагана от Комитета за Енергийния съюз, посочен в член 44, параграф 1, буква б), приема актове за изпълнение, в които определя структурата, формата, техническите подробности и процедурите за представяне на информацията по параграфи 1 и 2 от настоящия член, включително методология за докладване относно постепенното премахване на енергийните субсидии, особено за изкопаемите горива, в съответствие с член 25, буква г).“;

8) в член 29, параграф 1 буква б) се заменя със следното:

„б) напредъка, постигнат от всяка държава членка по отношение на постигането на нейните общи цели, включително напредъка към постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺, конкретни цели и приноса, както и изпълнението на политиките и мерките, заложиени в нейния интегриран национален план в областта на енергетиката и климата;“;

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

9) член 45 се заменя със следното:

„Член 45

Преглед

В срок от шест месеца от всеки глобален преглед, договорен съгласно член 14 от Парижкото споразумение Комисията представя доклад пред Европейския парламент и на Съвета за действието на настоящия регламент, неговия принос за управлението на Енергийния съюз, неговия принос за постигането на дългосрочните цели на Парижкото споразумение, напредъка в постигането на целите в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺, допълнителните цели на Енергийния съюз и съответствието на разпоредбите във връзка с планирането, докладването и мониторинга, предвидени в настоящия регламент, с други законодателни актове на Съюза или решения, свързани с РКООНИК и Парижкото споразумение. Докладите на Комисията могат да бъдат придружени от законодателни предложения, когато това е целесъобразно.“

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

10) Част 1 от приложение I се изменя, както следва:

а) в раздел А, точка 3.1.1, подточка i) се заменя със следното:

„i. Политики и мерки за изпълнение на целите съгласно Регламент (ЕС) 2018/842, посочени в точка 2.1.1 от настоящия раздел и политики и мерки за съобразяване с Регламент (ЕС) 2018/841, с които се обхващат всички основни източници и сектори за засилване на поглъщанията с оглед целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺“;

б) в раздел Б се добавя следната точка:

„5.5. Принос на планираните политики и мерки за постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺“;

11) в приложение VI, буква в) подточка viii) се заменя със следното:

„viii) оценка на приноса на политиката или мярката за постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата, определена в член 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/...⁺, и за осъществяването на дългосрочната стратегия, посочена в член 15 от настоящия регламент;“.

⁺ ОБ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

Член 14

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател